

у розвиток комплексу, масштабування бізнесу.

Наведена бізнес-модель є моделлю повного циклу, тобто містить повну картину реалізації проєкту від вирощування сировини, до його перспективного розвитку.

У зв'язку з тимчасовою окупацією та веденням бойових дій на Півдні України, вітчизняний ринок втратив значну частку сировинної бази і виробничих потужностей з переробки такої продукції. Перерозподіл структури сировинного ринку змістив акценти на користь нарощування обсягів виробництва у Центральній та Західній частині країни. Відповідно до технології зберігання та транспортування, виникає об'єктивна необхідність розміщення локальних бізнесів із переробки ягід, овочів та фруктів поблизу із місцем їх вирощування.

Розвинуте ягідництво, садівництво, овочівництво у поєднанні з транзитним потенціалом – приваблива ніша для зростання.

СУТЬ І ЗМІСТ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ПІДХІД

*Жованик О.О., здобувач вищої освіти на рівень PhD
Науковий керівник: Деділова Т.В., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Зазвичай, комерційна діяльність розглядається в контексті товарно-грошового обігу, тобто як ринкова складова, що підпорядковується дії об'єктивних ринкових законів та має закономірності власного розвитку. Ключовою є схема обміну «товар – гроші – товар», що дозволяє отримувати доходи від продажу товарів (робіт, послуг) за ціною, яка б забезпечувала цільовий рівень прибутку та його обсяги, необхідні для здійснення основної діяльності суб'єкта господарювання за принципом самоокупності і самофінансування. Такий погляд є свідченням виокремлення поняття «комерційна діяльність» в окрему важливу економічну категорію, яку можна розглядати у широкому та вузькому сенсі.

Українські вчені-економісти [1-3] узагальнено надають наступне тлумачення означеної категорії у широкому її розумінні. Комерційна діяльність – це спосіб організаційно-економічних і функціональних напрямів реалізації відносин між суб'єктами господарювання у площині купівлі-продажу, що мають операційний характер і спрямовані на упорядкування взаємодії між ними з метою задоволення попиту споживача і отримання прибутку.

У більш вузькому понятті комерційна діяльність – це активність суб'єктів підприємництва, різна за своїми масштабами і напрямками, але така, що завжди має за мету отримання прибутку. Дане визначення окреслює межі поняття комерційної діяльності як підприємництва або бізнесу. Такий підприємницький підхід є характерним для функціонування стратегічних одиниць бізнесу (так званих бізнес-юнітів) і, зазвичай, безпосередньо пов'язаний із торгівлею. Цієї

точки зору дотримуються, зокрема автори [4-6]. Однак, останнім часом тенденції змістилися у бік комерціалізації сфери послуг, ІТ-технологій, ринку цінних паперів та інтелектуальної власності.

Відповідно до варіантів трактування комерційної діяльності за підприємницьким підходом можна віднести: заходи підприємства торговельно-організаційного характеру; розвиток збутової мережі на засадах виокремлення бізнес-одиниць; гуртову та роздрібну торгівлю на власний розсуд і з відповідними підприємницькими ризиками; посередницьку діяльність та діяльність з просування власного продукту підприємства; частину підприємницької діяльності, що охоплює маркетингові заходи у комплексі маркетинг-мікс та ін.

Як висновок зазначимо, що усі окреслені напрями комерційної діяльності спрямовані на формування, підтримку та утримання партнерських відносин з клієнтами і потребують поміркованого наукового підходу до розробки моделі управління нею.

Література:

1. Череп А. В., Ортинська О. Л. Основні аспекти комерційної діяльності підприємств. *Продуктивні сили і регіональна економіка*. 2008. Ч. 1. С. 198-203.
2. Крисько Ж. Сутність та види комерційної діяльності підприємства. *Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє*. 2013. Вип. 18. С. 75-83.
3. Воронько-Невіднича Т. В., Кошулько А. В., Карасенко В. М. Особливості управління комерційною діяльністю аграрних підприємств. *Приазовський економічний вісник*. 2018. Вип. 6. С. 130-134.
4. Балабанова Л. В., Митроїна Ю. П. Управління збутовою політикою : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 240 с.
5. Саблук О. Суть і принципи комерційного підприємництва і комерційної діяльності. *Науковий вісник МНУ ім. В.О. Сухомлинського*. Економічні науки. 2018. № 1. С. 74-79.
6. Романчик Т. В., Бровкова М. О. Управління комерційною діяльністю підприємства в умовах ринкової економіки. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/25577/3/2015_Romanchuk_Upravlinnia_komertsiinoiu.pdf (дата звернення: 03.03.2023).

ПОЗИТИВНИЙ ТА НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ГРОШЕЙ

Жук О.С.

Стогул К.М.

*Науковий керівник: Дмитрієва О.І., д.е.н., професор
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Вивчення цифрових грошей нині є вкрай актуальним, оскільки в нашому світі все більше і більше процесів переходять в онлайн-простір. Цифрові гроші